

УДК 004.8:351.741

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-2\(227\)-16-24](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-2(227)-16-24)

КОРОТКОВА ЮЛІЯ МИХАЙЛІВНА,

докторка педагогічних наук, професорка,
професорка кафедри мовної підготовки,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, Україна

Yuliia Korotkova,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor at the Department of Language Training,
National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine

E-mail: yuliakorotkova@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-6930-9730>

ЗАСТОСУВАННЯ СЕРВІСІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАВНИКІВ І ПРОВООХОРОНЦІВ

A Здійснено аналіз можливостей інтеграції сервісів штучного інтелекту (ШІ) в систему професійної підготовки майбутніх правників і правоохоронців. Актуальність дослідження зумовлена цифровізацією освітнього середовища, зміною професійних вимог і необхідністю узгодження освітніх програм із європейськими стандартами якості й академічної доброчесності. Обґрунтовано, що сервіси генеративного й аналітичного ШІ (ChatGPT, Google Gemini, Claude, Microsoft Copilot, Perplexity AI, Leonardo.ai тощо) сприяють оптимізації освітнього процесу, персоналізації освітніх траєкторій і автоматизації педагогічних завдань. Систематизовано їхні функціональні можливості: створення навчального контенту, розроблення програм і кейсів, підготовка аналітичних матеріалів, формування критеріїв оцінювання тощо.

Доведено, що впровадження ШІ посилює когнітивний складник навчання та розвиток цифрової компетентності здобувачів освіти, водночас актуалізуючи ризики «галюцинацій», академічної недоброчесності й порушення конфіденційності даних. Зроблено висновок, що ефективна інтеграція ШІ можлива за умов нормативного врегулювання, методичного супроводу та етичного контролю, а сам ШІ необхідно розглядати як інструмент підвищення якості юридичної освіти.

Ключові слова: штучний інтелект; юридична освіта; підготовка майбутніх правників і правоохоронців; освітній процес; академічна доброчесність

APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE SERVICES IN THE TRAINING OF FUTURE LAWYERS AND LAW ENFORCEMENT OFFICERS

S The article provides a comprehensive analysis of the opportunities for integrating artificial intelligence services into the system of legal education, taking into account the specific features of training future lawyers and law enforcement officers. The relevance of the study is driven by the rapid digitalization of the educational environment, the transformation of professional requirements for legal specialists, and the need to align academic programs with European standards of quality and academic integrity.

The research substantiates that generative and analytical AI services (including ChatGPT, Google Gemini, Claude, Microsoft Copilot, Perplexity AI, and Leonardo.ai) are shaping a new didactic ecosystem in which the educational process is optimized, learning pathways are personalized, and routine pedagogical tasks are automated. The paper systematizes the functional capabilities of these platforms, including the creation and editing of educational content, the development of syllabi and course curricula, the generation of case studies, test and situational tasks, the preparation of analytical materials, data visualization, and the formulation of assessment criteria and feedback.

The findings demonstrate that the implementation of AI enhances the cognitive dimension of the educational process and fosters the development of critical thinking, analytical skills, and digital competence among students. At the same time, attention is drawn to the risks associated with possible model "hallucinations", threats to academic integrity, issues of source verification, and the protection of personal data.

The article concludes that the effective integration of artificial intelligence services into legal education is possible only under conditions of clear internal regulations within higher education institutions, methodological guidelines for their use, proper legal regulation, and ethical oversight. The study proposes viewing artificial intelligence not as an alternative to the teacher, but as a tool for improving the quality of the educational process and modernizing the training of future legal professionals in accordance with the challenges of the digital society.

Keywords: artificial intelligence; legal education; training of future lawyers and law enforcement officers; educational process; academic integrity

Актуальність проблеми. Стрімка цифровізація освітнього простору та активне впровадження технологій штучного інтелекту (ШІ) зумовлюють необхідність переосмислення ролі викладача в системі юридичної освіти. У сучасних умовах саме викладач виступає ключовим суб'єктом інтеграції цифрових інструментів в освітній процес, забезпечуючи

не лише трансляцію знань, а й моделювання професійних ситуацій, розвиток критичного мислення та формування практико-орієнтованих компетентностей майбутніх правників і правоохоронців. Сервіси штучного інтелекту відкривають для викладачів принципово нові можливості урізноманітнення й оптимізації освітнього процесу, зокрема

шляхом автоматизації рутинних педагогічних завдань, швидкого створення навчального контенту, інтерактивних матеріалів, візуалізацій, тестових і практичних завдань.

Використання ШІ дає змогу викладачам зосередитися на змістовому наповненні навчання, розвитку професійного мислення здобувачів освіти та формуванні практично орієнтованих компетентностей майбутніх юристів і правоохоронців. Це сприяє підвищенню інтерактивності занять, активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти та переходу від репродуктивних до проблемно-орієнтованих і дослідницьких методів навчання. Водночас упровадження таких технологій потребує науково обґрунтованих методик, дотримання принципів академічної доброчесності, а також належного правового й етичного регулювання. У цьому контексті дослідження можливостей використання сервісів штучного інтелекту в юридичній освіті є своєчасним і необхідним для підвищення якості та ефективності освітнього процесу.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Штучний інтелект є предметом активного наукового пошуку як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Так, А. Кирпа, О. Степаненко, В. Зінченко, Т. Дацюк, І. Карпань і Н. Тільняк (2024) проаналізували переваги й ризики використання ШІ в освітньому процесі та окреслили особливості його впровадження у викладанні соціально-гуманітарних дисциплін, зокрема охарактеризували інструменти для створення візуального контенту (Curipod, Gamma), генерації текстів і навчальних завдань (Twee, Conker, DeepAI, MagicSchool), а також для планування занять (Eduaide, Hilink, MagicSchool) [13].

М. Друшляк та О. Семеніхіна (2025) виокремили три типи користувачів штучного інтелекту: високоактивні, помірно активні та скептики, що дало змогу окреслити рівень залученості студентів до використання ШІ. Науковці встановили, що найвище студенти оцінюють когнітивні функції інструмента – спрощення, структурування та узагальнення інформації, водночас наголошують на помірному рівні довіри до достовірності результатів. Також учені наголосили на необхідності обґрунтування диференційованого впровадження ШІ з урахуванням цифрової зрілості студентів і формування ШІ-грамотності як основи академічної доброчесності й розвитку компетентностей XXI століття [7].

О. Гриценчук (2024) дослідила світовий та український досвід упровадження систем штучного інтелекту в освіту, виокремлюючи ключові напрями їхнього застосування – від персоналізації навчання до автоматизації рутини – та обґрунтовуючи практичні рекомендації щодо подолання етичних, безпекових і методичних викликів цифровізації освітнього процесу [6].

Словацький науковець N. Annuš (2024) зазначав, що технології штучного інтелекту створюють передумови для розроблення інноваційного освітнього програмного забезпечення з адаптивно-персоналізованими навчальними траєкторіями. Проаналізувавши 15 освітніх платформ (ALEKS, Carnegie Learning, ChatGPT, Classcraft, Coursera, DreamBox Learning тощо), він дійшов висновку, що такі рішення

сприяють підвищенню ефективності навчання, покращенню взаємодії між учасниками освітнього процесу та глибшому засвоєнню навчального матеріалу [11].

Останнім часом дедалі більше дослідників наголошують на необхідності застосування ШІ в юридичній освіті. Зокрема, К. Бортун (2025) проаналізувала інтеграцію юридичної освіти в європейський освітній простір з урахуванням можливостей і викликів, пов'язаних із упровадженням штучного інтелекту, зокрема нейромереж, у викладання правничих дисциплін. Авторка обґрунтувала доцільність використання інструментів ШІ для оптимізації навчання, юридичних досліджень і формування професійної конкурентоспроможності майбутніх юристів з урахуванням етичних і правових вимог [3].

О. Бондаренко (2024) зазначає, що ключовим завданням упровадження штучного інтелекту в юридичну освіту є посилення її освітнього компонента, зокрема через створення онлайн-тренінгів і лекторіїв для викладачів, спрямованих на розвиток цифрової грамотності, кібергігієни та адаптацію до професійних викликів [2].

М. Баайджи (2023), аналізуючи досвід застосування генеративних моделей ШІ, зокрема ChatGPT, у правничій освіті, підкреслює їхній потенціал у формуванні додаткових цифрових компетентностей студентів-правників за умови врахування питань інтелектуальної власності [1].

О. Македон (2024) акцентує увагу на визначенні ключових етико-правових наслідків застосування нейромереж у юридичній практиці, пропонуючи власне критичне бачення щодо розроблення чекліста ефективних механізмів дотримання етичних стандартів і правових норм [9].

І. Бочкова та К. Врублевська-Місюна (2025) відзначають значний потенціал штучного інтелекту в підготовці правників – від персоналізованого й адаптивного навчання та автоматизованого оцінювання до використання VR/AR-технологій, інклюзивної освіти й аналітики великих даних. Водночас науковці наголошують на потребі державного правового регулювання, захисту персональних даних, прозорості алгоритмів і впровадження європейських етичних стандартів і механізмів контролю для безпечного й справедливого використання ШІ в освіті [4].

О. Заярний та С. Ілларіонова (2025) вважають, що штучний інтелект має потенціал істотно підвищити якість підготовки майбутніх юристів, забезпечуючи їх адаптацію до цифровізованого професійного середовища та актуалізуючи освітній процес. Водночас результативне використання ШІ потребує науково обґрунтованих методик, чітких внутрішніх регламентів закладів вищої освіти та належного правового й етичного нагляду [8].

Зарубіжні вчені так само демонструють посилений інтерес до використання ШІ в системі підготовки фахівців юридичної галузі. Зокрема, J. Choi, K. Hickman, A. Monahan, D. Schwarcz (2023) здійснили одне з найвідоміших досліджень, де протестували здатність ШІ складати іспити в юридичній школі Міннесоти [12]. А. Perlman (2024) проаналізував революційний вплив генеративного ШІ на юридичну галузь, наголошуючи на необхідності адаптації освітніх програм до нових технологій, які здатні автоматизувати написання юридичних

документів та складання іспитів, водночас створюючи ризики для професійної етики та академічної доброчесності [14]. N. Waisberg, A. Hudek (2021) пояснили, як ШІ автоматизує due diligence (перевірку документів) та аналіз контрактів, чому ШІ не замінює юриста, а підсилює його експертизу (система знаходить дані, а юрист приймає рішення), як змінюється кар'єрна траєкторія юриста: від «технічного виконавця» до стратегічного радника, який уміє керувати технологічними процесами [15].

Попри значну кількість напрацювань, присвячених загальним питанням цифровізації освіти та технічним можливостям окремих нейромереж, поза увагою науковців залишається низка аспектів, специфічних для підготовки фахівців саме у сфері права та правопорядку. Зокрема, недостатньо вивченим є питання прикладної інтеграції ШІ-інструментів у викладання навчальних дисциплін задля урізноманітнення освітнього процесу.

Метою статті є комплексний аналіз можливостей інтеграції сервісів штучного інтелекту в систему професійної підготовки майбутніх правників і правоохоронців, а також систематизація функціонального потенціалу сучасних ШІ-платформ для оптимізації освітнього процесу.

Викладення основного матеріалу. У межах нашого дослідження було проведено порівняльний аналіз провідних ШІ-платформ, доступних на сучасному ринку (ChatGPT, Google Gemini, Claude, Microsoft Copilot, Perplexity AI, Leonardo.ai тощо), з метою оцінки їхнього потенціалу у модернізації освітнього простору. Кожен із проаналізованих сервісів вирізняється унікальною технічною архітектурою та цільовою функціональністю, що визначає специфіку їхнього використання в навчанні.

Нижче подаємо детальний огляд можливостей цих інструментів.

ChatGPT (OpenAI) є репрезентативною генеративною моделлю штучного інтелекту, що базується на архітектурі великих мовних моделей (Large Language Models, LLM). У сучасній педагогічній практиці цей інструмент розглядається як багатофункціональний асистент, здатний до виконання таких завдань:

1. Когнітивне оброблення та генерація текстового контенту: сервіс забезпечує високу якість синтезу, редагування та деривації текстів різних функціональних стилів. Для здобувачів освіти особливу цінність становить здатність ШІ до структурування великих масивів даних у формі порівняльних таблиць, концептуальних схем та інфографіки, що сприяє систематизації навчального матеріалу.

2. Візуалізація дидактичних матеріалів: інтегровані можливості генерації та модифікації графічних об'єктів за текстовим запитом (промптом) дозволяють викладачеві створювати автентичний візуальний контент (ілюстрації, логотипи, схеми) для підвищення наочності навчання.

3. Методичне проєктування та аналітична підтримка: Платформа оптимізує процеси розроблення навчально-методичної документації – робочих навчальних програм, силабусів, сценаріїв рольових ігор, кейс-стаді та тренінгових модулів.

4. Інформаційно-пошукова мобільність: завдяки синхронізації з мережею Інтернет, модель забезпечує доступ до актуальних статистичних даних, наукових трендів та останніх подій у режимі реального часу.

5. Лінгвістична адаптивність: багатомовний інтерфейс і здатність до контекстуального перекладу дозволяють адаптувати освітній контент до специфіки різних культурних і мовних середовищ.

Попри значний потенціал, використання ChatGPT у науково-педагогічній діяльності супроводжується низкою критичних аспектів:

1. Функціональна обмеженість безоплатної версії:
 - квотування запитів: встановлення часових лімітів на кількість повідомлень знижує оперативність взаємодії;
 - обмеження доступу до найпрогресивніших версій моделей (наприклад, пріоритетне використання застарілих ітерацій архітектури);
 - інфраструктурні обмеження: низька пріоритетність оброблення запитів у періоди пікових навантажень і відсутність розширеного інструментарію (аналіз об'ємних файлів, використання специфічних плагінів чи кастомних налаштувань);
 - архівація даних: ризики, пов'язані з обмеженням доступу до історії взаємодії та збереження контексту попередніх сесій.

2. Проблема когнітивної достовірності («галюцинацій»). Суттєвим ризиком є схильність нейромережі до генерації фактично неточної, сфабрикованої або дезінформативної інформації. У науковій та освітній діяльності це створює загрозу академічній доброчесності та вимагає обов'язкового верифікування (fact-checking) отриманих результатів.

Google Gemini являє собою мультимодальну екосистему, що інтегрує розширені лінгвістичні моделі з потужними алгоритмами пошукової системи Google. Ключовою архітектурною перевагою сервісу є його синергія з інструментами Google Workspace (Docs, Drive, YouTube), що забезпечує високу оперативність оброблення даних та аналітичну глибину. На відміну від аналогів, Gemini демонструє вищий рівень верифікації інформації та відповідності принципам академічної доброчесності, хоча й потребує подальшого вдосконалення стилістичної адаптації україномовного контенту.

Напрями імплементації Gemini у діяльності науково-педагогічного працівника:

1. Проєктування освітніх програм і силабусів: платформа автоматизує процес синхронізації змісту навчання з актуальними запитами ринку праці. Завдяки здатності аналізувати специфіку міжнародних безпекових і правових інституцій (NC3, EuroPol, Cyberpol), ШІ генерує пропозиції щодо тематичного наповнення дисциплін, які відповідають стандартам 2026 року. Використання таксономії Блума дозволяє системі автоматично формулювати очікувані результати навчання (Learning Outcomes) із застосуванням відповідної ієрархії дієслів для кожного когнітивного рівня. Наприклад, з навчального модуля «Цифрова фіксація доказів та оформлення протоколів» Gemini запропонував наступну таблицю результатів навчання (табл. 1).

Результати навчання за модулем «Цифрова фіксація доказів та оформлення протоколів»

Рівень Блума	Результат навчання (ЛО)	Метод перевірки
Знання	Розрізняти типи електронних носіїв інформації та види цифрових слідів (volatile/non-volatile data).	Тест-ідентифікація
Розуміння	Пояснювати процедуру «заморозки» цифрового доказу для збереження його юридичної сили в суді.	Усна доповідь (брифінг)
Застосування	Складати електронний протокол огляду місця події, інтегруючи фото- та відеоматеріали через планшет.	Польова симуляція
Аналіз	Виявляти помилки у процесуальному оформленні вилучення техніки, що можуть призвести до недопустимості доказів.	Аналіз судових кейсів
Оцінка	Обґрунтовувати вибір методу фіксації (наприклад, чому обрано відеозапис замість фототаблиці) у складних умовах.	Дебати / Рефлексія
Синтез	Розробити інструкцію (чек-лист) для швидкого документування специфічних злочинів (наприклад, шахрайство з дипфейками).	Проектна робота

2. Функціонал наукового асистента (Research Assistant): інтеграція з Google Scholar дозволяє здійснювати моніторинг найновіших наукових публікацій у режимі реального часу. Інструментарій Gemini забезпечує реферування складних англійських монографій із виокремленням методологічного апарату та емпіричних результатів. Важливою перевагою є механізм перехресної перевірки даних (fact-checking), що мінімізує ризики когнітивних спотворень («галюцинацій») ШІ.

3. Мультимедійна трансформація лекційного контенту: сервіс дозволяє конвертувати відеоматеріали (наприклад, лекції з YouTube) у структуровані транскрипти, тези та контрольні запитання. Викладач отримує можливість генерувати автентичні кейс-стаді, що базуються на актуальній судовій практиці (зокрема рішеннях ЄСПЛ), забезпечуючи практико-орієнтованість навчання.

4. Моніторинг навчальних досягнень і зворотний зв'язок: Gemini оптимізує оцінювання есе та творчих робіт шляхом розроблення деталізованих рубрик (Assessment Rubrics). Платформа здатна ідентифікувати логічні дефекти в текстах, що є дієвим інструментом для виявлення ознак неякісної генерації контенту студентами.

5. Інклюзивність і персоналізація освітніх траєкторій: завдяки адаптивним алгоритмам ШІ дозволяє диференціювати рівень складності теоретичного матеріалу залежно від когнітивної підготовки здобувачів. Багатомовна підтримка сприяє ефективній інтернаціоналізації освіти, забезпечуючи миттєву адаптацію контенту для іноземних студентів.

Окремої уваги заслуговує інструмент NotebookLM – персоналізована інтелектуальна система на базі Gemini. Вона дозволяє викладачеві створювати автономні бази знань на основі авторських лекцій і посібників. Це гарантує, що відповіді ШІ будуть суворо обмежені верифікованим авторським контентом, виключаючи сторонні маніпуляції та фактичні помилки.

Детермінація ризиків та обмежень Google Gemini:

1. Когнітивні ризики: ймовірність генерації недостовірних даних («галюцинацій») та обмежений доступ до наукових джерел за «пейволами», що може призвести до спрощення наукової дискусії.

2. Лінгвістична асиметрія: недостатня стилістична точність україномовного контенту та домінування західноцентричних концепцій (етноцентризм) у викладі матеріалу.

3. Конфіденційність: ризик використання персональних даних або наукових напрацювань для навчання моделі в безоплатних версіях, а також вразливості при інтеграції з Google Workspace.

4. Інфраструктурні ліміти: жорстке квотування запитів у безкоштовному тарифі та обмежена сумісність із сервісами поза екосистемою Google.

5. Педагогічні загрози: потенційне зниження когнітивної автономії студентів/курсантів (атрофія критичного мислення) та трансляція алгоритмічних упереджень, закладених у вибірку навчання.

Claude (Anthropic) позиціонується на глобальному ринку як інтелектуальна система, яка розроблена з пріоритетом на етичність, безпеку та прозорість алгоритмів. Методологічний підхід розробників (компанії Anthropic) зорієнтований на мінімізацію ризиків генерації некоректного або деструктивного контенту, що робить цей сервіс вагомим інструментом для академічного середовища.

Дидактичні та дослідницькі переваги моделі:

1. Висока когнітивна місткість контекстного вікна: здатність до оброблення масштабних текстових масивів (до 100 тис. лексем), що дозволяє здійснювати комплексний аналіз монографій, дисертаційних досліджень і збірників нормативно-правових актів.

2. Розвинене критичне мислення: модель демонструє високі показники при виконанні завдань, що потребують глибокої логічної дедукції, структурування складних даних і підготовки аналітичних оглядів.

3. Прецизійність узагальнень: Claude є ефективним у підготовці наукової документації, де критично важливою є системність викладу та достовірність висновків.

Попри високу аналітичну якість, використання Claude в українському освітньому та науковому просторі супроводжується низкою обмежень:

1. Специфіка мультимодальності: на відміну від конкурентних рішень (Gemini, ChatGPT), Claude має

обмежений інструментарій для повноцінного оброблення нетекстових об'єктів (відео, аудіо, складна графіка), що дещо звужує можливості створення мультимедійного контенту.

2. Лінгвістична асиметрія: найвищий рівень якості генерації спостерігається в англомовному сегменті. При роботі з українською мовою фіксується зниження стилістичної точності, спрощення синтаксичних конструкцій і наявність граматичних невідповідностей.

3. Інфраструктурні та інтеграційні бар'єри: обмежений офіційний доступ до API у певних регіонах і менша кількість зовнішніх інтеграцій (порівняно з екосистемами Microsoft 365 чи плагінами OpenAI) ускладнюють упровадження сервісу в корпоративні навчальні системи закладів вищої освіти України.

Отже, Claude є релевантним інструментом для виконання складних аналітичних і текстоцентричних завдань у науковій сфері, проте на даному етапі він поступається альтернативним моделям у питаннях мультимедійної гнучкості та мовної універсальності.

Microsoft Copilot – це інтелектуальна екосистема, побудована на базі архітектури GPT-4, що глибоко інтегрована в програмний комплекс Microsoft 365. На відміну від автономних чат-ботів, цей інструмент функціонує як вбудований агент у середовищі Word, Excel, PowerPoint та Outlook, що забезпечує безшовне оброблення даних безпосередньо в робочих документах.

Ключові вектори застосування:

1. Автоматизація документообігу та звітності: завдяки контекстуальному аналізу, сервіс здатний автоматично генерувати чернетки наказів, звітів і робочих програм на основі наявних вхідних даних, що суттєво знижує навантаження на науково-педагогічний персонал.

2. Інтелектуальний аналіз табличних даних: у середовищі Excel Copilot виступає як аналітик, здатний виявляти закономірності в результатах успішності студентів або емпіричних даних досліджень, візуалізуючи їх у формі динамічних графіків.

3. Оптимізація комунікаційних процесів: інструмент ефективно реферує (узагальнює) тривалі листування в Outlook та протоколює онлайн-зустрічі в MS Teams, виділяючи ключові рішення та завдання (Action Items).

4. Синтез мультимедійних презентацій: здатність до швидкої конвертації текстових тез лекції у структуровані слайди PowerPoint значно прискорює підготовку до занять.

Критичний аналіз обмежень:

1. Екосистемна залежність: максимальна ефективність інструмента досягається лише за умови повного переходу закладу освіти на ліцензійне програмне забезпечення Microsoft, що створює певні інфраструктурні обмеження.

2. Економічна доцільність: порівняно з аналогами, корпоративні підписки на Copilot мають високу вартість, що може стати бар'єром для масового впровадження у державному секторі освіти.

3. Специфіка когнітивної діяльності: модель демонструє високу точність у виконанні алгоритмічних та офісних завдань, проте виявляє нижчий рівень креативності порівняно з Claude або ChatGPT. Це робить її менш релевантною для

розв'язання нестандартних творчих задач або складних міждисциплінарних досліджень.

4. Лінгвістичний аспект: як і в інших глобальних моделях, спостерігається певна нерівномірність у якості оперування термінологією при переході з англійської на українську мову у специфічних професійних контекстах.

Варто зауважити, що Copilot забезпечує вищий рівень корпоративної безпеки даних, оскільки інформація, що обробляється всередині організації, не використовується для навчання загальних моделей OpenAI (Enterprise data protection). Це є вирішальним фактором при роботі з конфіденційною інформацією студентів/курсантів або неопублікованими результатами досліджень.

Perplexity AI є гібридною платформою, що синтезує можливості великих мовних моделей із алгоритмами пошукових систем у реальному часі. Ключовою особливістю сервісу є орієнтація на доказовість: система не просто генерує відповідь, а формує її на основі верифікованих вебджерел, що мінімізує ризики дезінформації.

Ключові переваги:

1. Верифікованість і прозорість: автоматичне цитування першоджерел дозволяє дослідникам і викладачам оперативно перевіряти достовірність фактів і статистичних даних.

2. Аналітичний пошук: сервіс ефективно ідентифікує актуальні наукові публікації, новини та аналітичні звіти, що значно прискорює етап збору літератури.

3. Навігаційна точність: висока релевантність посилань робить інструмент незамінним для журналістських розслідувань і підготовки фактологічної бази навчальних занять.

Функціональні недоліки:

1. Когнітивна обмеженість: модель поступається конкурентам (зокрема, ChatGPT та Claude) у глибині аналізу складних концепцій і здатності до багаторівневих логічних висновків.

2. Низький творчий потенціал: сервіс не адаптований для генерації розгорнутих художніх текстів, есе чи креативних сценаріїв, фокусуючись на лаконічних, структурованих довідках.

3. Дефіцит персоналізації: обмежені можливості адаптації стилю під конкретного користувача та менш якісна мовна генерація при роботі з неангломовним контентом.

Отже, Perplexity AI є оптимальним інструментом для первинного пошуку та верифікації академічної інформації, проте має обмежену ефективність у завданнях, що потребують високої креативності або створення об'ємних авторських текстів.

Leonardo.ai є спеціалізованою генеративною платформою, зорієнтованою на створення та модифікацію високоякісних статичних і динамічних візуальних об'єктів (зображень і відео). В освітньому процесі цей інструмент дозволяє викладачеві розробляти унікальний дидактичний матеріал, адаптований під конкретні навчальні цілі.

Функціональні переваги:

1. Висока якість генерації: здатність створювати фотореалістичні зображення, художні ілюстрації та відеофрагменти за текстовим описом.

2. Інструменти редагування: можливість доопрацювання та деталізації отриманих результатів відповідно до педагогічних завдань.

3. Варіативність: система пропонує декілька варіантів одного запиту, що дозволяє обрати найрелевантніше візуальне рішення.

Економічні та технічні обмеження (Freemium-модель). Ефективне використання сервісу Leonardo.ai у безоплатному режимі обмежене специфічною системою внутрішніх розрахункових одиниць – токенів:

1. Лімітованість ресурсів: щоденний обсяг у 150 токенів дозволяє згенерувати приблизно 6 унікальних запитів (по 4 варіанти зображень у кожному). При цьому невикористані активи не акумулюються, а анулюються після завершення 24-годинного циклу.

2. Вартість додаткових операцій: процедура масштабування (upscaling) зображення потребує 5 токенів, а генерація короткого відео на його основі – 25 токенів, що суттєво обмежує кількість ітерацій протягом доби.

3. Конфіденційність і публічність: у безоплатній версії всі результати генерації автоматично стають публічними, що виключає можливість створення приватного або закритого авторського контенту.

4. Продуктивність: встановлено обмеження на паралельне оброблення запитів (неможливість одночасного запуску кількох завдань) і ліміт черги генерації (до 5 позицій), що сповільнює процес масової підготовки матеріалів [5].

Представимо узагальнені переваги й недоліки аналізованих сервісів (табл. 2):

Таблиця 2

Порівняльна характеристика сервісів ШІ

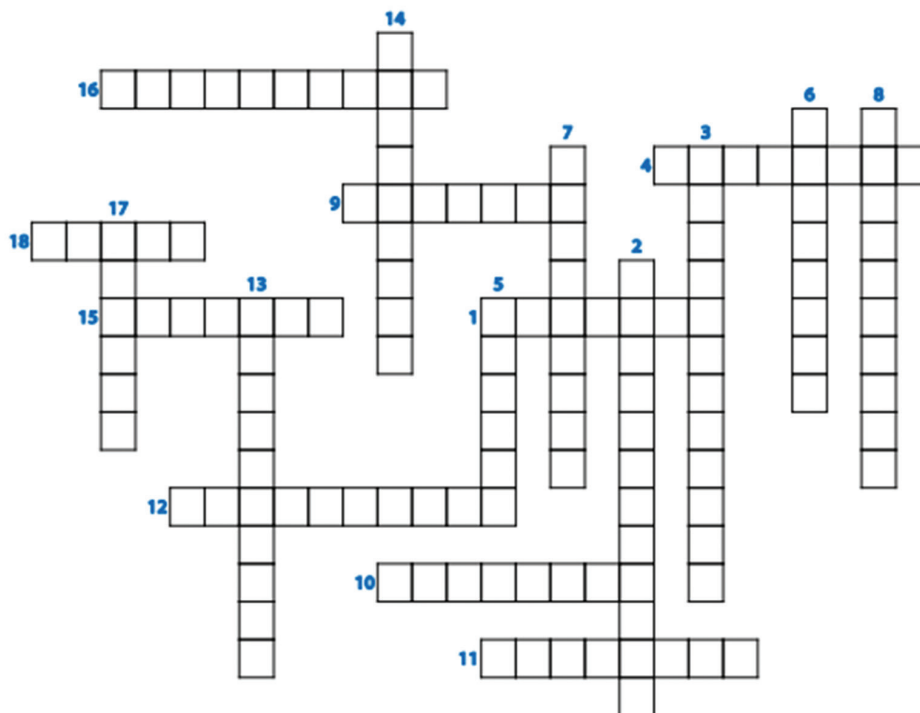
Сервіс	Ключові переваги	Основні недоліки
ChatGPT (OpenAI)	<ul style="list-style-type: none"> Потужна генерація та редагування текстів різних стилів Мультимодальність (текст + зображення) Підтримка структуризації матеріалу (таблиці, схеми) Методична підтримка (силабуси, кейси, LO) Багатомовність 	<ul style="list-style-type: none"> Квотування запитів у free-версії Ризик «галюцинацій» Обмежений доступ до розширених функцій без підписки Можливі затримки в пікові години
Google Gemini	<ul style="list-style-type: none"> Інтеграція з Google Workspace Сильний пошуково-аналітичний компонент Fact-checking та актуальність даних Підтримка проектування освітніх програм (Bloom's Taxonomy) NotebookLM для персоналізованих баз знань 	<ul style="list-style-type: none"> Квотування у безкоштовній версії Лінгвістична асиметрія Ризики конфіденційності Залежність від екосистеми Google
Claude (Anthropic)	<ul style="list-style-type: none"> Велике контекстне вікно (аналіз великих текстів) Висока логічна узгодженість Орієнтація на етичність і безпеку Якісні аналітичні огляди 	<ul style="list-style-type: none"> Обмежена мультимодальність Краща якість англійською Менше інтеграцій API-доступ обмежений у деяких регіонах
Microsoft Copilot	<ul style="list-style-type: none"> Глибока інтеграція з Microsoft 365 Автоматизація документообігу Аналіз даних в Excel Протоколювання зустрічей Підвищений рівень корпоративної безпеки 	<ul style="list-style-type: none"> Висока вартість корпоративної ліцензії Залежність від екосистеми Microsoft Менша креативність Лінгвістичні неточності
Perplexity AI	<ul style="list-style-type: none"> Обов'язкове цитування джерел Висока точність фактології Ефективний інструмент первинного наукового пошуку Прозорість формування відповіді 	<ul style="list-style-type: none"> Обмежена глибина концептуального аналізу Низький творчий потенціал Слабша персоналізація Менш якісна генерація неангломовного контенту
Leonardo.ai	<ul style="list-style-type: none"> Висока якість генерації зображень Варіативність результатів Інструменти редагування Підходить для створення дидактичної візуалізації 	<ul style="list-style-type: none"> Ліміт токенів (150/добу у free) Публічність контенту Обмеження паралельної генерації Висока «вартість» upscaling та відео

Із наведеної табл. 2 стає очевидним, що для аналітики та наукової роботи найкраще підходять Claude, ChatGPT; для інтегрованої освітньої екосистеми – Gemini, Copilot; для фактологічного пошуку – Perplexity AI; для візуального контенту – Leonardo.ai. Також зазначимо, що для комплексного використання в освіті оптимально комбінувати 2–3 інструменти залежно від завдання.

Важливим інструментом інтенсифікації освітнього процесу є використання спеціалізованих вебресурсів, зокрема платформи «Розвиток дитини». Особливої уваги

заслугує розділ «Генератори завдань», який дає змогу розробляти адаптивні дидактичні матеріали (кросворди, анаграми, філворди тощо) для різних вікових категорій здобувачів освіти – від школярів до студентства. Це дозволяє реалізувати диференційований підхід через створення індивідуальних і групових траєкторій навчання.

Наприклад, з навчальної дисципліни «Українська мова професійного спрямування» можна згенерувати кросворд за темою «Науковий стиль сучасної української літературної мови. Особливості наукових текстів» (рис. 1).

По горизонталі: 1. Лексикографічний продукт, який містить впорядкований перелік мовних одиниць (слів, словосполучень тощо) з короткими їхніми характеристиками. 4. Відгук на певний твір (книгу, статтю, фільм), призначений для складання вражень про нього у цільовій аудиторії. 9. Вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження. 10. Структурна частина наукової роботи, де викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати. 11. Уведення у мовну тканину висловлювання зайвих, надлишкових слів, які структурно обтяжують фразу, оскільки є семантично порожніми. 12. Змістове дублювання, повторення тих самих або однокорених слів, що є порушенням чистоти мови. 15. Вид письмової роботи, виклад на певну тему, відомості для якого зібрані з різних джерел. 16. Наукова праця, що належить одному чи кільком авторам, у вигляді книги з поглибленим вивченням однієї або кількох (тісно пов'язаних між собою) тем. 18. Структурна частина наукової роботи, у якій розкривається актуальність теми, мета й завдання дослідження, методи, наукова новизна тощо.

По вертикалі: 2. Одна з функцій мови, яка реалізується в науковому стилі. 3. Збірник знань про різні теми, які можуть бути представлені у вигляді статей, фактів, фотографій або ілюстрацій. 5. Жанр наукового стилю, що використовується для публікації результатів досліджень. 6. Скорочений виклад змісту першоджерела з основними фактичними відомостями і висновками. 7. Фізична особа, яка проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження і отримує наукові та/або науково-технічні результати. 8. Спосіб передавання інформації, що передбачає логічну структуру тексту. 13. За метою висловлювання в наукових текстах переважають такі речення. 14. Навчальне видання, що містить систематизоване викладення навчальної дисципліни, відповідає програмі дисципліни. 17. Слово або словосполучення, що означає чітко окреслене спеціальне поняття якої-небудь галузі науки, техніки, мистецтва, суспільного життя тощо.

Рис. 1. Кросворд за темою «Науковий стиль сучасної української літературної мови. Особливості наукових текстів»

З навчальної дисципліни «Українська мова професійного спрямування» для закріплення теми «Усне публічне мовлення. мовленнєвий етикет» можна згенерувати таку анаграму для слів: промова, лекція, доповідь, оратор, риторика, етикет, перемовини, міміка, жести, пантоміміка, голос, дикція: 1. ОПОАМРВ. 2. ІЯЦЕКЛ. 3. ІВДООБДП. 4. ООТРАР. 5. РОТАКРИИ. 6. ТКЕИТЕ. 7. ПМНЕВЕРИОИ. 8. ІМІКМА. 9. ИСТЖЕ. 10. ІТАММОНІПКА. 11. ГООСЛ. 12. ЦИЯІДК. Викладач може запропонувати курсантам розшифрувати анаграми до ключових понять теми та подати їх визначення чи характеристику. Створювати кросворди чи анаграми може як викладач, так і самі здобувачі.

Завжди викликає інтерес у студентів/курсантів завдання на розшифрування філвордів. На сайті «Розвиток дитини» генератор завдань дозволяє створювати авторські філворди, заповнюючи сітку словами на власний вибір або відповідно до заданої тематики.

Наприклад, для закріплення знань за темою «Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови. Особливості текстів документів» можна запропонувати курсантам у наведеному нижче філворді знайти слова, що означають жанри офіційно-ділового стилю, зазначити, до якого підстилю вони належать, подати їхню характеристику (рис. 2).

Рис. 2. Філворд, який розкриває жанри офіційно-ділового стилю

Упровадження інтерактивних ШІ-технологій у підготовку курсантів системи МВС має особливу стратегічну цінність. Здобувачі освіти, які вже є діючими працівниками поліції, щодня долають подвійне навантаження, поєднуючи службу з навчанням. В умовах постійних повітряних тривог і виснажливого перебування в укриттях рівень їхньої працездатності природно знижується. Використання гейміфікованих і високотехнологічних завдань стає дієвим інструментом «когнітивного перезавантаження»: це активізує увагу курсантів, підвищує їхню залученість і дозволяє ефективно засвоювати матеріал навіть у критичних психоемоційних умовах.

Висновок. Отже, штучний інтелект є потужним інструментом модернізації юридичної освіти, який сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх юристів і

правоохоронців, розвитку їхніх аналітичних, комунікативних і цифрових компетентностей. Сервіси ШІ доцільно використовувати для оптимізації освітнього процесу, автоматизації рутинних завдань, створення навчального контенту, розвитку критичного мислення та персоналізації навчальних траєкторій. Ефективне впровадження штучного інтелекту в юридичну освіту можливе лише за умови дотримання принципів академічної доброчесності, наявності чітких методичних рекомендацій, внутрішніх регламентів закладів вищої освіти та належного правового й етичного контролю. Адаптація європейських практик, упровадження етичних стандартів і механізмів контролю за використанням ШІ є необхідними передумовами безпечного, відповідального та результативного застосування цифрових технологій у підготовці майбутніх правоохоронців.

Список використаних джерел

1. Баайджи М. Новітні інструменти юридичної освіти у добу штучного інтелекту. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 12. С. 233–239. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-12/57>
2. Бондаренко О. О. Використання штучного інтелекту в юридичній освіті. *Штучний інтелект у вищій освіті: ризики та перспективи інтеграції*: матеріали Всеукр. наук.-пед. підвищення кваліфікації (Львів – Торунь, 1 лип. – 11 серп. 2024 р.). Львів; Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 26–28.
3. Бортун К. Шляхи інтеграції юридичної освіти в європейський освітній простір: упровадження штучного інтелекту. *Наука і правоохорона*. 2025. Вип. 4 (70). С. 71–78. DOI: <https://doi.org/10.33270/05257004.7>
4. Бочкова І. І., Врублевська-Місюна К. М. Правове регулювання використання штучного інтелекту в сфері освіти: захист прав студентів та викладачів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право*. 2025. № 2 (90). С. 23–29. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.2.3>
5. Від початківця до експерта ШІ. URL: <https://vid-pochatkivcsya-do-eksperta-v-ai.academyocean.com/course/urok-3-2/lesson/naostanok>.
6. Гриценчук О. Використання штучного інтелекту в освіті: тенденції та перспективи в Україні та за кордоном. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2024. Вип. 10. С. 152–161. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(10\).2024.0012](https://doi.org/10.35387/ucj.2(10).2024.0012).
7. Друшляк М., Семеніхіна О. Освітній потенціал ChatGPT з погляду студентів: український вимір використання генеративного штучного інтелекту. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2025. Т. 109, № 5. С. 186–201. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v109i5.6289>

8. Заярний О., Ілларіонова С. Застосування технологій штучного інтелекту для навчання майбутніх правників на прикладі ChatGPT: педагогічний, правовий і технологічний аспект. *Інформаційні технології та засоби навчання*. 2025. Т. 105, № 1. С. 158–177. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v105i1.5835>
9. Македон О. А. Етичні та юридичні аспекти використання штучного інтелекту у юридичній практиці. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2024. № 1. С. 200–204. DOI: <https://doi.org/10.32782/2408-9257-2024-1-37>
10. Подласов С., Матвійчук О. Застосування ChatGPT у навчанні фізики бакалаврів технічного університету. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2023. Т. 97, № 5. С. 149–166. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v97i5.5374>
11. Annuš N. Educational software and artificial intelligence: students' experiences and innovative solutions. *Information Technologies and Learning Tools*. 2024. Vol. 101, no. 3. P. 200–226. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v101i3.5479>
12. Choi J. H., Hickman K. E., Monahan A., Schwarcz D. ChatGPT Goes to Law School (January 23, 2023). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4335905>. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4335905>
13. Кирпа А., Степаненко О., Зінченко В., Датиук Т., Карпан І., Тіліак Н. Artificial intelligence tools in teaching social and humanitarian disciplines. *Information Technologies and Learning Tools*. 2024. Vol. 100, no. 2. P. 162–179. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v100i2.5563>
14. Perlman A. The Implications of ChatGPT For Legal Services and Society. *30 Mich. Tech. L. Rev.* (2024). URL: <https://repository.law.umich.edu/mtlr/vol30/iss1/4>. DOI: <https://doi.org/10.36645/mtlr.30.1.implications>
15. Waisberg N., Hudek A. AI for Lawyers: How Artificial Intelligence is Adding Value, Amplifying Expertise, and Transforming Careers. Wiley, 2021. 256 p.

References

1. Baaidzhy, M. (2023). Novitni instrumenty yurydychnoi osvity u dobu shtuchnoho intelektu [Latest tools of legal education in the era of artificial intelligence]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal [Legal scientific electronic journal]*, 12, 233-239. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-12/57> [in Ukrainian].
2. Bondarenko, O. O. (2024). Vykorystannya shtuchnoho intelektu v yurydychnii osviti [Use of artificial intelligence in legal education]. In *Shtuchnyi intelekt u vyschii osviti: risky ta perspektyvy intehtatsii [Artificial intelligence in higher education: risks and prospects of integration]: materialy Vseukr. nauk.-ped. pidvyshchennia kvalifikatsii* (pp. 26-28). Lviv; Torun: Liha-Pres [in Ukrainian].
3. Bortun, K. (2025). Shliakhy intehtatsii yurydychnoi osvity v yevropeyskyi osvithii prostir: uprovdzhennia shtuchnoho intelektu [Ways of integrating legal education into the European educational space: implementation of artificial intelligence]. *Nauka i pravookhorona [Science and Law Enforcement]*, 70 (4), 71-78. DOI: <https://doi.org/10.33270/05257004.7> [in Ukrainian].
4. Bochkova, I. I., & Vrublevska-Misiuna, K. M. (2025). Pravove rehuliuвання vykorystannya shtuchnoho intelektu v sferi osvity: zakhyst prav studentiv ta vykladachiv [Legal regulation of the use of artificial intelligence in the field of education: protection of the rights of students and teachers]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Pravo [Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Law]*, 90, 23-29. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.2.3> [in Ukrainian].
5. *Vid pochatkivtsia do eksperta Shl [From beginner to AI expert]*. (n.d.). Retrieved from <https://vid-pochatkivtsia-do-eksperta-v-ai.academyocean.com/course/urok-3-2/lesson/naostanok> [in Ukrainian].
6. Grytsenchuk, O. (2024). Vykorystannya shtuchnoho intelektu v osviti: tendentsii ta perspektyvy v Ukraini ta za kordonom [Use of artificial intelligence in education: trends and prospects in Ukraine and abroad]. *Visnyk kafedry UNESCO «Nepерerывна profesiina osvita XXI stolittia» [Bulletin of the UNESCO Chair "Continuous Professional Education of the XXI Century"]*, 10, 152-161. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(10\).2024.0012](https://doi.org/10.35387/ucj.2(10).2024.0012) [in Ukrainian].
7. Drushliak, M., & Semenikhina, O. (2025). Osvitnii potentsial ChatGPT z pohliadu studentiv: ukraïnskyi vymir vykorystannya heneratyvnoho shtuchnoho intelektu [Educational potential of ChatGPT from the perspective of students: Ukrainian dimension of using generative artificial intelligence]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 109 (5), 186-201. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v109i5.6289> [in Ukrainian].
8. Zaiarnyi, O., & Ілларіонова, С. (2025). Zastosuvannia tekhnologii shtuchnoho intelektu dlia navchannia maibutnikh pravnykiv na prykladi ChatGPT: pedahohichnyi, pravovyi i tekhnolohichnyi aspekt [Application of artificial intelligence technologies for training future lawyers on the example of ChatGPT: pedagogical, legal and technological aspects]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 105 (1), 158-177. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v105i1.5835> [in Ukrainian].
9. Makedon, O. A. (2024). Etychni ta yurydychni aspekty vykorystannia shtuchnoho intelektu u yurydychnii praktysi [Ethical and legal aspects of using artificial intelligence in legal practice]. *Aktualni problemy vitchyznianoï yurysprudentsii [Actual problems of domestic jurisprudence]*, 1, 200-204. DOI: <https://doi.org/10.32782/2408-9257-2024-1-37> [in Ukrainian].
10. Podlasov, S., & Matviichuk, O. (2023). Zastosuvannia ChatGPT u navchannii fizyky bakalavriv tekhnichnoho universytetu [Application of ChatGPT in teaching physics to bachelors of a technical university]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 97 (5), 149-166. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v97i5.5374> [in Ukrainian].
11. Annuš, N. (2024). Educational software and artificial intelligence: students' experiences and innovative solutions. *Information Technologies and Learning Tools*, 101 (3), 200-226. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v101i3.5479>
12. Choi, J. H., Hickman, K. E., Monahan, A., & Schwarcz, D. (2023). *ChatGPT Goes to Law School*. SSRN. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4335905>
13. Кирпа, А., Степаненко, О., Зінченко, В., Датиук, Т., Карпан, І., & Тіліак, Н. (2024). Artificial intelligence tools in teaching social and humanitarian disciplines. *Information Technologies and Learning Tools*, 100 (2), 162-179. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v100i2.5563>
14. Perlman, A. (2024). The Implications of ChatGPT For Legal Services and Society. *30 Michigan Technology Law Review*. DOI: <https://doi.org/10.36645/mtlr.30.1.implications>
15. Waisberg, N., & Hudek, A. (2021). *AI for Lawyers: How Artificial Intelligence is Adding Value, Amplifying Expertise, and Transforming Careers*. Wiley.

Дата надходження до редакції
авторського матеріалу 27.02.2026